

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Főszerkesztő:		Politikai rovatvezető:	
Helyben.	Vidékire küldve:	BENEDEK JÁNOS.	Dr. BOROSS LAJOS.	Hirdetési díjak:	
Egy évre . . . 10 kor. — 5 ill.	Egy évre . . . 12 kor. — 5 ill.	Felelős szerkesztő ideiglenesen:		Hat hasábon petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosabban. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.	
Fél évre . . . 5	Fél évre . . . 6	SZÉKELY IMRE.			
Negyed évre . . . 2	Negyed évre . . . 3	Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.			
Egy óra . . . 1	Egy óra . . . 1				
Egyösszesen ára 4 fillér.					

Karácsony előtt.

Most az ünnepek előtt a pangó kereskedelmet fölvaltja a forgalmas, élénk üzletmenet, melynek ereiben most életetadó, friss vér lüktet; azonban e lüktető vér magában hordozza a fertőző méregcseppét.

Elmondhatjuk, hogy míg júliusban és augusztusban a gazda aratott, decemberben pedig a kereskedő arat, de nem saját, hanem a külföldi, legelőször is az osztrák ipar, és így a vérünket ki szipolyozó osztrákok részére. A magyar kereskedő csak bizományossa, alkalmazottja az osztrák iparnak.

Megdöböntő az ellentét, hogy a szeretet, a szent karácsony ünnepe Magyarországra nézve gazdaságilag károsodást, pusztulást jelent. Mert akkor vásárolván legtöbbet ugyancsak adózunk a külföldi, illetőleg az osztrák iparnak. Mert a karácsonyi ajándékok összege nem marad az ország polgárainak zsebében, hanem a kereskedelem útján külföldre, az osztrákok iparának jut.

A forgalom óriási mérveket ölt ilyenkor. Milliókra rug a kereskedők bevétele. Üzletük zsufolva vevőkkel.

Ki irigyelné a magyar kereskedelemtől ezt a bevételt.

A gazdasági élet, rendes folyama

hozza magával, hogy az iparos, a gyáros, a munkás, a földbirtokos, a hivatalnok jövedelmének bizonyos részét a kereskedő üzletébe vigye, a honnan megint mint munkabér kerül egy része az iparhoz, adó útján az államhoz az államtól a tisztviselőhöz, a hivatalnokhoz.

Ez a nagy körforgás nálunk nem tökéletes.

Ez a nagy test hogy működhesék azzal az energiával, a mely szükséges ahoz, hogy hasson, fejlődjön, cselekedjen és ez nem lehet tökéletes ahhoz, mikor vérkeringésének csatornáin tátongó rések vannak, — melyeken keresztül ugyancsak omlik az életet adó nedv, a testfentartó vér. — A magyar pénz az osztrák ipara.

Azok a vevők majdnem mindegyike külföldi osztrák portékát vásárol.

Hát hol van a sokat emlegetett magyar ipar pártolás? A magyar közönségnek kell az ipar fellendülése felé vezető uton az első lépéseket megtenni. Mert a kereskedők a vevők után igazodnak.

Kérje, követelje a magyaripar gyártmányát, mely talán még most kellőképpen nem versenyezhet a külföldi iparával, talán kezdetleges; de kezdet-

nek jó, így megadja lehetőségét fejlesztésének, fejlődésének, jóságának, tökéletesedésének.

Szóvirágokkal nem lehet fellendíteni a magyar ipart. Cselekedet kell ide. És erre most bőséges alkalom nyílik. Gyakorolhatja mindenki. A paloták dívatnak hódoló hölgyeitől kezdve egészen a kunyhók lakózáig. Mert ellenkezőleg a kereskedők ezreinek összegyűlt pénz javarésze külföldre, elsősorban Ausztriába vándorol. Csak annyi marad itt, amennyi a kereskedő szükségleteit fedezi. Legalább nekünk is jusson az osztrák által lefoglalt dustalunkról valami.

Nem keseríti-e meg a szívbéli örömet, melyet érez, midőn látja hozzátartozóinak, családjaiknak örömét az a tudat, hogy talán ez ajándékok a gazdasági élet vérkeringését egy, vagy talán több cseppel kissebbítettek meg és hogy ez kint idegenben, Sziléziában, Nürbergben egy családot lát el jóléttel boldogsággal, míg nálunk a nyomorgók ezrei munkához nem jutva, a szeretet nevében könyörödmányokért esedeznek.

Legyen végül egy kis statisztika, hogy milyen árucikkért, mily nagy adózással vagyunk a külföldnek, elsősorban Ausztriának.

Csupán gyermek-játékokért 4 és

Az óra.

— Rajz az Alpesek közül. —

Írta: **P. R. Rosseger.**

Fordította: **Biró Irén.**

Halga! lépteket hallok. Az idő lépéseit; a fali óra ketyeg. Már évtizedek óta teszi meg rendes sétáját s még — ha Isten úgy akarja — egy darabig folytatni is fogja, hogy a csöndes, kis paraszt házban lakókat nappal a munkára és este a pihenésre figyelmeztesse. A paraszt mindennap fölhuza egyszer az órát s az jár — él. Hej, gondolj: a paraszt, miért is nem lehet az embert is felhuzni? De még a régi, kedves fali óra is elfarad, a lapja megfakul, mint a nagyapó arca, a szerkezete akadozik, mert a kerekai fából vannak. De hiszen a paraszt sincs vasból.

Egy fából készült jó falióra tovább jár mint a meddig három paraszt él; a sulya mindig egyforma, mert a mértékletesség még az óra életét is meghosszabbítja s valószínűleg még a negyediket is tüleli. Az idő lehet akár mily, rossz esztendőben, háborúban, az óra mindig egyformán jár. Boldog-

ság vagy szükség és halál nem gátolják a pontosságban. Emberi kézből még nem került ki merészebb, de borzasztóbb és irtózatosabb sem, mint az óra, ez a titokzatos valami, mely örökké mutatja elűnő napjainkat. Ha az ember hirtelen halva rogy össze, az óra még egy ideig tovább ketyeg, ismét fölhuza s mikor az elhalt ember sírján már régen legerésznek a plébános kacsái, az óra még mindig jár:

S mivel ilyen tartós jószág, így csak minden tizedik vagy tizenötödik évben történik, hogy egy ketyegő és csilingelő holmikát cipelő ember lép be a házba. Különös ember ám ez! Ha úgy vesszük, kiszámíthatatlan időt visz a hátán; a háznál levő fiatal leánynak lakodalmat, a paraszt aszszonynak nagyanyai örömet, a parasztnak halálóráját hozza magával. De mindez milyen el van rejtve az óra kerekéi, mutatója és ütőszerekeze közt, mely majd egykor a történendők idejét jelezni fogja.

A nagy csomag le van téve a lóczára, az óras veréjtékes arcát törülgeti. Kissé távolabbról nézi a paraszt, azt mondja, nincs szüksége új órára, itt van a régi, még üt is.

A kis fiu is ott áll az anyja mellett, s minden oldalról szemügyre veszi a nagy csomagot és megijed, mikor meg-megesörren valamelyik lancz. Valamit tett észre; egy óralapból zöldre és pirosra festett kakuknak a feje látszik ki; a hányzor órát üttet az ember, a kakuk kiugrik és kiáltja az óraszámot.

A gyerek rangatja az apja kabátját, hogy vegye meg a kakuk órát. Eddig legnagyobb öröme telt a madarakban és a harmónikában; szerette a kis bornyut és a bárányt is; de mindezen bornyuk úgy elhalványulnak a kakuk óra kmellett, mint a csillogok a fölkelő nap előtt; a kakuk órával egész új világ tárult föl előtte.

Most a híres fiu lép be. Suttogva kérdezi a kalmárt, hogy nincs-e olyan órája, mely éjjel lassabban jár mint nappal; ez a régi kormos óra már kiállhatatlan; este alig hunyta le az ember a szemét, hogy kissé pihenjen, már dörmögve figyelmeztet a fölkelésre, s akkor látják, hogy teljes két órát siet a gonosz. Ellenben nappal oly álmosan mászik, hogy alig morog s tisztes is megéhezik az ember míg végre delet üt. Az ilyen óra nem való rendes paraszt házhoz.

él millió koronát fizetünk az idegen iparnak. Női kalapokra szintén 4 és félmillió koronát.

Ezen összeggel hány szegény Magyar lánynak lehetne keresetet, munkát biztosítani, kik munkanélkül kétségbeesve dobják magukat az élet fertőjébe az édes bűn ölelő karjaiba.

Szappant behozunk 3 és félmillió koronányit, cukorsüteményért 5 és egynegyed millió koronát adózunk. Ezért már csakugyan adózunk. És így tovább.

Ime mily apróságok ezek. Nem elégitenek ki semmiféle komoly szükségletet. Csak csecsebecsék, apróságok. ajándéktárgyak.

Ha összehasonlítjuk az összes ily apróságok értékét és még hozzávetjük a női ruhákért kiadott 18 milliót, arra a megdöbbentő tény igazolására jutunk, hogy éppen egyenlő azon összeggel, melyet az összes külföldre exportált búzáért kapunk. Így tehát játékot, ajándéktárgyakat kapunk egyedüli nagyobb kiviteli cikkünkért a gabonáért.

Még nem is szóltam a selyem, a pamut, gyapjuszövetek 225 millió tételéről.

Igy áll a bál a magyar ipar táján. Eret vágott rajtunk a kapzsi elődi osztrák.

És mi ezt ángol tapasszal ragaszuk meg, melyet minduntalan lesöpör a kibuggyanó vér. Nem ékes frázisok,

Az öreg sánta asszony épp az ellenkezőjét állítja. Éjszaka, mikor mindenki alszik, az óra is lassabban jár, és nagyon hosszú idő telik el addig, míg végre a kakas kukorikol.

A paraszt felesége már hat év óta lakik a házban. de alig veszi arról tudomást, hogy az óra üi is. Ő nem hallja az óra ütést, nem gondol az idővel, ő munkájával mérte a nap elteltét.

Akkor fekszik le, a mikor a konyha rendben van, akkor kél, a mikor kialudta magát. De oly pontos, hogy példát vehet róla minden óra és kakas.

S ha a paraszt e szavakkal, hogy nincs szükség új órára, mert meg van még a régi, ha feleségét értette volna is az óra alatt, nem mondott hazugságot.

De hogy igazat mondjak, a paraszt kevesebbet törődik feleségével, mint a nagy barna faliorával, melynek ketyegését figyelemmel kíséri, s mikor órát üt, mindig számolja, s oly ájtatosan, mintha a „Miatyánk”-ot mondaná.

De még mások is laknak a házban. Az öreg szolgáló csak akkor ügyei az órára, ha beteg, akkor az orvoságos úvegen olvasható, hogy: óránként egy evőkanállal!

Az öreg kocsis sohasem törődik a faliorávvil, mert egy régi teknősbéka-fedelű zsebórája van.

Ha ez a zsebében van, nyugodtan végzi rendes napimunkáját és még sohasem lett hamarabb éhes, mint az órája delet mutatott. De a végzet megmagyarázhatatlan s ha ez a híres óra mégis néha megáll, akkor az öreg is abbahagyja a munkát és pipára gyujt. Ha a fiatal szolgáló a régi faliorára tekint, akkor nincs udvarlója. Ha

üres szóvirágok kellene ide. Cselekedni kell. Ezt várjuk a magyar hazafias közönségtől, a magyar ipar érdekében.

Élni, erősödni, gyarapodni akarunk.

P.

A székely kérdés.

Irta: Kassay F. István.

(Hetedik közlemény.)

Vannak nagytérjedelmű vasérctelepei, a Hargita Udvarhely megyei szakaszának nyugati lejtői csupa vörös- és barnavasköböl állanak és nincs vasipara, vasgyára. Szentkeresztbányán van egy kezdetleges berendezésű kohó de ez csak kályhakat gyárt; üzemeltőke hiányában, és mert nincs vasut, nagyon szegényes. Pedig volna nagymennyiségű jó faszén, a mi a vasgyártáshoz sokkal jobb a kőszénél.

Csikszentdomokos határában a Balán és Varbük havasokban gazdag rézbányák vannak; 1895 óta vállalkozás hiányában szünetel a munka.

Mesze annyi van a Székelyföldnek, hogy csaknem ingyen lehetne beszerezni a legnagyobb szerű ipari és más építkezésekre, s e mellett elszállításra is jutna bőven e különben olcsó anyagból.

Csikmegyeiben két helyütt van szines és fehér, — nagyon finom minőségű márványtelep; t. i. Gyergyó Ditrón a ditróit, mely egyike a legszebb, legtartósabb márványfajoknak; továbbá Szt. Domokoson; ezt nem mondom, hogy nem használják, mert mind a két falu ezzel kövezi ki az utcáit. Még szerencse, hogy meszet nem égetnek belőle.

van udvarlója, úgy ennek a zsebórájára figyel, csak erre néz és ebben bizik hü szível, aórhogy jár is annak a mutatója.

A legbizalmasabb lábón a ház fiatal leánya áll az ócska, füstös órával. Ő az egyetlen, aki a lánczot megfoghatja és a mutatóját — számolyra állva — előre vagy hátra viheti, anélkül, hogy azt a paraszt észzevenné.

Igy megtörténik, hogy mikor szombaton a szomszéd fia késő este ott megy el a ház előtt s egy ital friss vizre betér a holdfényes udvarba — mondom, ilyenkor megtörténik, hogy a kakas szokása ellenére, 3 óra előtt kukorékol s a hajnali csillag is korábban néz be szobába, mint az óra felkölti a parasztot, ki az ablakon kitekintve, azonnal föllármazza a háznépet. A fiatal leány már kialudta magát és meg van elégedve.

A régi órának többször előforduló ilyen mulasztásai okozzák, hogy a paraszt ma hosszabb időt a kalmárral, mint más házalóval szorított. Az órás kibontja a holmit s többféle órát helyez az asztalra, világos lapokkal melyen szénfeketék a számok s körülte vörös virágok vannak festve. Mind olyan barátságosan néznek az emberre, mintha csupa kellemes jövőt mutatnának.

A kis fiu már olyan barátságosan van a kakukkal, hogy az ujját a madár szájához meri tartani, mikor az kiugrik.

A paraszt atkudni kezd. Az órás bizonygatja, hogy ez az egyetlen kakuk órája s azt Bumshöfen polgármester ur részére tartotta meg, de ha itt eladja, csakis a kis fiu kedvéért teszi, aki olyan kedves, ő pedig valóságos bolondja a gyerekeknek. Ezért

Köpecz község határában nagy barna szén telep van, ennek, mivel vasutja van, a kiaknázása és elszállítása folyik; különben ezt csak azért említettem meg, hogy gyárak részére még olcsó fűtőanyagért sem kellene kimozdulni a Székelyföldről.

Gyapjut is termel fölös mennyiségben a Székelyföld, mégis alig van — a háziipart kivéve — gyapjufonása és szövése; nyers gyapját jórészt külföldön dolgozzák fel, Ausztriában és Angliában; pedig nem értem, miért nem lehetne itthon is, mikor van hozzá munkaerőnk és bőséges fogyasztásunk. Brassóban és Segesvárt vannak ugyan posztógyárak elég tekintélyes üzemmel, jó minőségű gyártmányt produkálnak, de a magasabb igényű és tömegesebb fogyasztást korántsem fedezik; és így még a székely megyékben akárhányat lehetne felállítani annál is inkább, mivel ezek a gyárak szász tulajdonosoké lévén, szász munkásokkal dolgoztatnak, s így hasznukból a Székelyföldnek semmi sem jut.

A nagymennyiségű vad- és szarvasmarhabőr szintén nyers állapotban kerül a külföldre; itt finomabb gyártmányokká abból sem dolgoznak fel egyetlen darabot sem.

Van igen jó minőségű lenje és kenderje; talaja, klímája mind igen kedvező ezen növényeknek, annyira, hogy az eddigi termelést meg lehetne tiszerezni, ha volna nagyipara, a mely feldolgozza, a mint azt nagyon ügyesen a Szepességen csinálják, de nincs.

Élelmes vállalkozó szép jövedelemre tehetne szert gyümölcskonzerv-gyár létesítésével, mert a legkülönbébb fajta gyümölcs, igen finom, igen zamatos terem itten, majd minden évben annyi, hogy a fölösleggel alig tudnak mit tenni. A szilvának vékáját (20 lit.) bő termés idején 30—40 kr.-ért vesztegetik, s ha így sem megy el, kis üstös pálinkát még lekvárt főznek belőle.

Az itten felsorolt gazdag, értékes nyers-

uem is kíván hasznót az órából és csak mondják meg, hogy mennyit adnak érte.

— Hát, hát, kezdi a paraszt, mennyit is érhet egy ilyen óra? Azt hiszem — egy kettő — három négy — öt hat hét nyolcz kilencz.

— Jézusom, hiszen oda adom én azt nyolcz frt.-ért, kiáltja az órás, nem kívánok én maguktól nyereséget.

— Mit beszélsz? kérde lassan a paraszt. Az ilyen kiabálástól meg sem olvashatja az ember hogy hányat ütött az óra. Azt hiszem, azt akartam mondani — hogy egy forint harmincz krajczár untig elég lesz az óráért; ugy-e öreg?

A házaló nem veszteget több szót; az ilyen emberrel nincs mit beszélni. Kezdi összekötni a csomagot.

A kis fiu rosszat sejt, szája sirásra áll, alsó ajkát felbiggyeszti, szájszögletei lefelé húzódnak s nagy lelki fájdalommal hangos sírásban nyilvánul.

Ez a döntő pillanat. Az asszony előlép és megveszi a kakukórát 3 forintért. A régi füstös órát leveszik helyéről, melyet még a gazda nagyapja jelölt ki számára s kikerül a sötét lomos kamarába. Ott ragódnak az egerek zsinórain; a mutató mozdatatlanul áll a X-esen; ez az ő sirkesztje.

A szobában pedig az új óra ketyeg és a kakuk szól télen, nyáron, évről-évre, és végre a fiatal parasztnak feleséget csalogat a házba.

Az asszony nagyon jól hozzá illik a vidám madaras, barátságos órához és olyan mint egy jó óra.

termények hasznosításával dus jövedelemre tehetne szert a vállalkozó, aki tőkét a székelyföldön iparvállalatok, gyárak létesítésébe fektetné; és e mellett kenyeret adna a vidék termelő, munkás népének. Rendelkezésre állana minden kigondolható kedvező körülmény; volna bőséges munkás kéz, kitűnő vizierő, tüzelő anyagból szén, fa több mint elég; olcsó építkezési anyag. Volna fogyasztás is, ott a Balkán, ott van Oroszország, a mely még hátrább áll ipari tekintetben mint mi és a magyar közönség is csak pártolná a magyar ipart, ha arra érdemes. Mert hogy Magyarországon van nagyarányú fogyasztás mindenféle rendű és rangú iparcikkéből, azt bizonyítja a külföldről behozott arak nagy tömege. Ipari termelésünk a legújabb kimutatás szerint fogyasztásunknak alig 8—12%-át fedezi.

Nem volna most már szakképzett munkás kezekben sem hiány, a székelyudvarhelyi kő és agyagipari szakiskolában, melyet mintegy 10 évvel ezelőtt állított fel a kormány, igazán művészi dolgokat produkálnak a székely fiúk, az onnan kikerült mesterek mindegyike egy-egy műiparos, a slójd tanfolyamok is éreztetik áldásos hatásukat, ezenkívül egész kis légio székely fiu szerez magának magasabb ipari képzettséget a Királyhágón inneni városokban. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az utóbbi 8 év alatt összesen 1481 székely fiut helyezett el a nagyobb iparos városokban, többek közt Debreczenben is. Eddig felszabadult és munkakönyvet kapott 645 segéd, a többi még inas. Ez a kamara gondoskodik arról is, hogy ezek a fiúk hazakerüljenek [és szülőföldjén mindenik egy-egy oszlopa legyen a magyar iparnak, Természetes, hogy ez a kiképzési akció még tovább folyik, és majd a szükséglet szerint még nagyobb mérvben úgy hogy szakképzett munkás kezekben igazán nem lesz hiány. Mennyi lelkesültséget, mekkora nemzeti önérzetet, erőt, kitartást visz haza az a székely ifju, aki látta, megismerte édes testvéreit, az Alföld életerős, vgyonos, munkabíró magyar népét. Csak ezért is érdemes lett volna az Alföldre hozni ezeket a fiukat!

Az összes illetékes tényezők belátták már, hogy észszerű vállalkozás és a kormányirányító, gyámolító keze ipari gócponttá kell hogy tegyék a Székelyföldet. A mezőgazdaság köréből gyümölcs, len, kender és még némely ipari növények termesztése ha szonnal üzhető, de gabona termelésre ez a vidék, vagy legalább jó része nem alkalmas. A Székelyföld a Felvidékkel egyetemben lássa el ipari termékekkel az országot az Alföld és a Dunántul napsütötte térs mezői termeljenek kenyérnek valót.

(Folyt. köv.)

Simonffy Emil jubileuma.

(Saját tudósítónktól.)

decz. 21.

Méltó elismerésben részesítette a zenede, érdemdus igazgatóját Simonffy Emilt tegnap 20 éves igazgatóságának évfordulója alkalmából. Mi is örömmel emlékezünk meg e meleg ünnepelésről, mert igazán érdemes a férfit illetett. Délelőtt diszközgyűlés volt a zene disztermében. Komlóssy Dezső elnökhelyettes megnyitván az ülést, felkéri Dobeczky Sándor országgyűlési képviselőt a diszbeszéd megtartására. A tartalmas beszéd méltatja az ünnepelt érdemeit, ki nem csüggedt el a mindent ölé közöny láttára, hanem kitartásával magas nivóra emelte a debreczeni zenedét és zenei életet.

A tanárkar nevében Békessy Rózi, a növendékek nevében Szűcs Margit ur-

hölgyek üdvözölték a jubiléumot, ki meghatóan válaszolt a beszédekre, buzdítván a tanárokat a kitartásra és lelkesítve a tanulókat a zene művelésére. A számos üdvözlő irat leolvasása után a diszközgyűlés véget ért.

Este 7-kor hangverseny volt az ünnepelt tiszteletére. Vegyes kar Hymnusal nyitotta meg a hangversenyt. Fűredi Samu gordonkajátékával most is elragadta a közönséget. Haendel-Franchoe Ábrándját kiváló virtuozitással játszotta. Utána ráadásul Popper Bölcsődalát adta nemes, szép előadással, Majd Bognár Matild urhölgy énekelte el Beethoven Örökszép Ah! Perfidó kezdetű örökszép dalát. Óriási tapsvihar jutalmazta szép énekét, a ráadásul adott coluratur keringőben, iskolázott hangjával és énekudásával mindenkit meglepett. Negyedik számban a két Fűredi-ből Dr. Spitzer Lipót (II. hegedű) és Pásztor Gyulából (viola) álló vonósnyegyes társaság adta elő előbb Brück Gyula tanár Adagióját majd Fűredi József tanár „magyar vonós négyesét”.

Az előbbi, bájos keleties motíviumu szép kidolgozásu mű, az utóbbi mint uttörő munka, igen figyelemre méltó művészi előadást igénylő bonyolódott szerkezetű mű, mely 3 magyar nótá motíviumán épül fel s ezer mesteri feldolgozásból áll.

Mindkét műnek nagy sikere volt. Ez után a vonós zenekar adta elő Csajkovszky „sajakadal”-at s végül Fűredi Samu és Steinacker Viola urnők bravuros előadásában hallottuk Liszt Rakóczy indulóját. A hangverseny után fényes bankett volt számos toszttal, méltatta az érdekekben dus igazgatót. Sokan a késői órákban érkezett sürgőnyt olvastak fel. (Köztük volt a Kubelkne Széll Marianne üdvözlő is.) A bankett után a fiatalság a Magyariak zenéje mellett tánczra kerekedett, mely csak a késő hajnali órákban ért véget.

Ezredes és freiter.

— Poézis a kaszárnyában.

A nagyváradi 37-ik gyalogezred kaszárnyájának rideg falai között a poézis édes verőfénye ritkán verődik át, akkor is valami különös, évtizedeknek ritka eseménye az. Amiről ezek a sorok beszámolnak ilyen ritka esemény. És hogy mégis megtörtént, az Karg barónak, a hazi ezred gentleman ezredesének érdeme.

A kaszárnyából indul ki a majdnem tragikussá vált dolog kezdete. A 37-ik gyalogezred egyik freitere a ki piros szegélyű katonaruháján büszkén viseli az egy csillagot — beleszeretett egy közeli kis falu korcsmárosának leányába. A fiatal leány lelkének nem kellett a szív meggyőző ereje. hataima. Elég volt azaz ígérlet, hogy amikor a vitéz freiter leveti magáról a katonai egyenruhát, felesége lesz a leány.

És szállt az idő s az idő közben egy kis borut hozott a tisztos ház falai közé. A leány elvesztette lelkének szép álmait és a leánykor boldogságát kínos napok váltottak föl.

Az öreg ember, a leány apja, ekkor elhatározta, hogy leányának nyugalalmát visszaszerzi. Elment a nagyváradi várba és jelentkezett Karg báró ezredes előtt. Elmondotta neki leányának tragikus történetét és megható szavakkal kérte a vitéz ezredest, hogyha lehet, adassa vissza a kis falusi ház csendes nyugalalmát.

Karg báró ezredes másnap maga elé parancsolta a freiter urat, a természetesen halálos rettegetések között állott a mindentudó ezredes elé.

— Katonáim között csak becsületes

embereket szeretek látni, jelentette ki az ezredes. Elvárom, hogy jóvá teszi azt a hibát, amit az ellen a család ellen vétett. Rövid idő alatt megakarok győződni róla.

A vitéz freiter ur katonasan köszönt — aztán eltávozott. Másnap már ott volt a kis falusi házban s a szegény megkínzott család végtelen nagy örömeire eljegyezte magának azt a leányt, akinek mosolygós két szeme három hónapon keresztül csak könyvtől permetezett.

A kis falusi ház nyugalalmát Karg báró, a gentlemann katonatiszt szerezte vissza. Sokat emlegetik azóta az aranygalléros katonát abban az egyszerű falusi familiában.

Karácsony előtt.

— Levél a szerkesztőhöz.

Mélyen tisztelt szerkesztő ur,
Meginstálom aláson,
Nem sokára nyakunkon van
Az ünnep, a Karácsony.
A jó angyal mindenkinek
Hoz ilyenkor valamit.
Arany almát, ezüst diót,
Lovat, babvt és csacsit.

Hat leányom szintén lesi,
Várja már e szent napot
S én vettem is hat pár cipőt.
Hat muffot s hat kalapot,
De tudom, hogy ez ajándék
Nem lesz tetszésük szerint,
Mert ők jobban szeretnének
Hat kerőt, hat völegényt,

Hat bizony a karácsonyra
Ugy lenne szép igazán,
Hogyha arany kosornyában
Kérők ülnének a fán;
Oh én akkor gyujtanék csak
Égő gyertya lángokat:
Szerkesztő ur, adja férjhez
Epedő hat lányomat.

Kesergő családapa.

NAPI HIREK.

A Csapókerti családi dráma.

— Itélet. —

dec. 21.

Öt és fél napi tárgyalás után tegnap fejezte be a debreczeni esküdtbíróóság annak a bűnpörnek a tárgyalását, melynek szomorú hőse Orosz Mihályné, helyi lakos, aki gyilkossági merényletet követett el hitese ura ellen. A gyilkossági merénylet előzménye családi összeszólalkozás, amelynek folyamán a felbőszült asszonynak segítségére sietett édes atyja. Harsányi János, akinek, valamint édes anyjának segítségével Orosz Mihályt lefogták és többrevorverléssel megsebesítették. A férj azonban szerencsésen kigyógyult és mint vádló állott a törvényszék előtt.

A vádhatóságot Udvarhelyi Dezső ügyész, vádlottakat mint védő dr. Révi Nándor képviselte a vádló ügyvédje pedig dr. Kardos Samu volt.

Az esküdszék tegnap vasárnap délután 3 órakor itélkezett s verdiktje bűnösnek mondta ki úgy Harsányi János, mint Orosz Mihálynét a szándékos emberölés büntetnének kísérletében.

E verdikt alapján a kir. törvényszék Orosz Mihálynét 2 évi fegyházra Harsányi Jánost pedig 8 havi börtönre ítélte.

A kir. ügyész I. r. vádlott büntetésének súlyosbitásáért, védő mindkét elitelt büntetésének enyhítéséért felebezett, illetve semiségi panaszt jelentett be.

Fekete december.

Már a természetből is kihalni látszik az igazi poézis.

Tél apó nagyon megunhatta a mi bolygónkat s valami más égitesten szórja szerte apró kis hócsillagait, míg nekünk csak a személyeskedő felhőrongyok permetező könyei maradtak, amelyek sárrá gyurják az utca porát s halomsárrá hozzák a legkülönbözőbb emheri nyavalyákat.

Nemsokára úgy látszik csak a mesekönyvek lapjain látjuk majd viszont gyermekkorunk legszebb emlékeit: a hótarka természetet, a jégpáncélos tavat s a fehér decembert, melynek miszticizmus: Miklós, Lucza napjai és a karácsony szent ünnepei ujjában rohamosan vesztenek költészetükből.

Olyanok, mint a közönséges polgári ruhába öltözködött királyok, kiket a népies ruházatban, koronával fejükön képzel el magának, aztan, hogy látja, mikép ők is hasonszörű emberek, alábecsüli felségüket, nem gondolva azokra a magasztos jogokra és eszmékre, amelyeket ő maga ruházott át roájok.

Dezember közepén tul vagyunk s ki sem érzi ezt, ha a kalendárium vastag számai nem ötlenek szemébe. Olyan hihetetlen valami az a fekete december, olyan barátságatlan, megférhetetlen fogalom, mint egy neveletlen ember, akinek ideája sincs a bontonról.

Mert, hogy december fehér köntösben jelenék meg, az már az időjárás, a hónapok illemtanához tartozik,

Tisza nem mond köszönetet Debreczennek.

Debreczen város törvényhatósága a Tisza kormány kinevezése alkalmából a kormány kinevezését tudató feliratra kimondotta, hogy felir a kormányhoz, melyben értesíti, hogy tudomásul veszi a Tisza kormány kinevezését és amennyiben a törvény megtartásával fog kormányozni és működésével elősegíti az ország előhaladását, támogatja. Hat hét előtt kapta meg a kormány ezt a feliratot és bárha a fővárosi kormányt támogató lapok siettek hirül adni, hogy a kurucz Debreczen üdvözölte az új kormányt. A következő, mint ahogy tényleg is van, az ellenkezőt bizonyítja. Tisza kormányelnök tagadhatatlan, udvarias ember és azoknak a törvényhatóságoknak, melyek üdvözölték sietett egy héten belül megköszönni az üdvözlést. Debreczenbe azonban még ezideig nem

érkezett le a kormányelnök válasza. Ugy látszik Tisza nem olvas ki abból feliratról, melyet Debreczen közgyűlése neki küldött üdvözlést és nincs mit megköszönni Debreczen városának. Ha a Kurucz Debreczen ősi hagyományától eltérve térdet hajtva üdvözölte volna Tiszát, bizonyára nem késett volna nagyon is szives szavakkal megköszönni az üdvözlést. De így, minek válaszoljon az igazságokat tartalmazó feliratra.

Eljegyzés.

Varga József, a debreczeni kereskedő kar egyik szimpátikus, derék tagja eljegyezte, Heider Antal nyiregyházi tekintélyes butor kereskedő kedves, szeretetre méltó leányát Irmat.

A színházi előadások kezdete.

A szinügyi bizottság a bérlők óhajának eleget téve, kimondotta, hogy a tanács intézkedésének megváltoztatásával, a színházi előadásokat e hó 15-től kezdve ismét fél 8 órakor kezdjék. A tanács ezt a határozatot nem fogadtosította ezdeig mert, habár nem zárkózik el, a bérlők óhaja elől, sérelmesnek tartja azt azt, hogy a szinügyi bizottság ezt határozatként mondta ki, holott a bizottság a szervezeti szabályzat értelmében csak véleményezésre hivatott testület. Ezzel szemben a bizottság álláspontja az, hogy a szinügyi bizottság igenis olyan kérdésekben, a melyeknél pénzügyi kérdés nem kerül elő, joga van önálló és végrehajtható határozatot hozni. — Ennek az összeütközésnek, mely a tanács és a szinügyi bizottság között felmerült, a színházbaró közönség valotta kárát, mert még ezideig sem történt intszkedés az iránt, hogy a bérlők nagytöbbségének óhaja teljesítésék és előadások ismét fél 8 órakor kezdőjenek. A vitás kérdés a ma délelőtti tanácsülésen végre elintéztést nyert. A tanácskimondotta, hogy a szinügyi bizottság ebben a kérdésben nem hozhat határozatot és miután minden hozzáutalt ügyben csak véleményt, javaslatot mondhat, jelen határozatát is csak javaslatnak tekinti és mint ilyenek alapján a tanács — tekintettel a bérlőközönség óhajára, előbbi határozatát megsemmisíti és elrendeli, hogy az előadások fél 8 órakor kezdődjenek. A tanács azonban már nem hajtotta oly gyorsan végre ezt az intézkedést, mint a multkoriban, mikor az előadások kezdetét 7 órára rendelte el. A bérlőközönség nehezen várja a fél 8 óras kezdetet és daczára ennek, a tanács egy szótöbbséggel csak január 1-től kezdve rendelte el, hogy az előadások fél 8 órakor kezdődjenek.

A főszámvevő és Fiume költségvetése.

A törvényhatóságoknál szokás az, hogy a költségvetésüket és zárszámadásukat megküldik egymásnak. Fiume város is megküldötte költségvetését Debreczen törvényhatóságának. A tanács a költségvetést tanulmányozás végett kiadta Roncsik Lajos főszámvevőnek. A főszámvevő lelkiismeretes ember és minden hozzáérkezett költségvetést szorgalmasan át is tanulmányoz. Így akart tenni Fiume költségvetésével, is De itt beigazolást nyert, hogy a jó szándékkal nem boldogul. A számok özönében, ő, a város pénzügymisztere sehogy sem tud eligazodni, mert az összes tételeket, szóval a költségvetést olasz nyelven állították össze. A főszámvevőt azonban ez nem zavarta meg nagyon. Ő sohasem tér ki a ráruházott megbízás elől és ezuttal is végreakarja hajtani a tanács utasítását, Tanulmányozni fogja a költségvetést és hogy ezt megtehesse, elhatározta, hogy megtanul olaszul. A főszámvevő most tehát szabadidejét arra használja fel, hogy Fiume költségvetését áttanulmányozhassa, szorgalmasan tanulja az olasz nyelvet. Az olasz nyelvben jó oktatója is van: a Rozsnyai féle "Gyors nyelvmester" cz. könyv.

A Csáky család adományának szétosztása.

Gróf Csáky Adorján elhunyt alkalmából gróf Nemes Zsigmond az elhunyt gróf sógora Kovács József polgármesternek 2000 koronát adott át a család megbízásából avégből, hogy azt a város szegényei között felekezeti különbség nélkül ossza szét. Kovács József polgármester a megbízásnak eleget téve, az adományt következőpépen osztotta szét: A temetés alkalmával a szegények között kiosztottak 400 koronát, a népkonyha kapott 600 koronát, a karácsonyi ünnepekre a szegények közt szétosztanak 150 koronát. A többi fentmaradó összeget a városi szegényház szegényei, az ispotály szegényei, a róm. kath. árpolda szegényei, a Zion izr. bétegségélyező egyesület, az ág. ev. fillér egyeslet és a gör. kath. egyház szegényei között a felekezetek lélekszámárányában osztják szét.

Gazdag szákmány egy vadászatra.

A debreczeni vadásztársulat 27 tagja 130 hajtóval nagyon szép eredményu hajtovadászatot tartott tegnap a Savós Gutton. Ez alkalommal 13 őzet, 45 nyulat és 4 rókát lőttek derék Nimródjank.

A jurista bál.

A jan. 9-én tartandó fényesnek ígérkező juristabál előkészítésével még mindég foglalkozik a rendezőség. A páholyjegyek kettő képviselével már elfogytak. Az előjegyzett páholyok Vargha Elemér háznagynál (Polgármesteri titkári hivatal) kiválthatók. A rendezőség kéri, hogy az előjegyzett páholyjegyeket jan. 1-ig váltsák ki. A ki nem váltott jegyeket másnak adja át a rendezőség.

H R A B É C Z Y A N T A L

fehérnemű gőzmosó és vasaló intézete

MEGNYILT Széchenyi-utca 42-ik sz. a.

Eljegyzés.

Veszter István helybeli tekinyfés nagy kereskedő és neje szül. Zákó Irén bájos és kedves leányát Malvint eljegyezte Szken-derovich Tamás cs. és kir. Vilmos huszár hadnagy.

Fejszével rontott a gazdájára.

Besenszky Kálmán Vigkedvü Mihály utcza lakos hetese Juhasz István nagyon előnyös módon magyarázza a szolgálói hűséget. Ma reggel felpalinkázva megtámadta a gazdáját, fejszét rántott s leütéssel fenyegette. Besenszky a rendőrségnél keresett védelmet az életveszélyes fenyegetés ellen.

Ábrányi Kornél meghalt.

Idősb. Ábrányi Kornél az országos nevű zeneszerző, ki a magyar zeneirodalom terén elévülhetetlen érdemeket szerzett Magyarország határain kívül is, meghalt.

A multság vége.

Dragos György pislakosi lakos, gazdálkodó (?) tagnaz betért a Csicsogó féle korcsmába. Ugy este 10—11 óra közt betért a korcsmába egy züllött alak, aki sört rendelt. Mikor kihozták a sört, a sörs üveggel úgy föbe vágta Dragost, hogy összeesett. El kellett szállítani Dr. Kiss Gyula orvoshoz, aki az első segélyt nyújtotta a súlyosan sérültnek. A rendőrség a tettest Nagy Ferencz személyében kinyomozta. Az ügy folytatása a bíróság előtt lesz.

Egy huszártiszt öngyilkossága.

Budapesten ténnap öngyilkossági kísérletet követett el Vojnich Béla 10. huszárezredbeli hadnagy. Mellbe lötte magát és mosta hallálal vívódik.

A városi tanács a szegényekért.

A városi tanács a karácsonyi ünnepekre 500 koronát szavazott meg a végből, hogy azt a város szegényei között szétosztásák.

Adományok a népkönyha javára.

Özv. Boczkó Sámuelné 100 koronát küldött a polgármesterhez a népkönyha javára; a rendőrség tisztviselő kara Boczkó Sámuel elhunya alkalmából 25 koronát juttatott a polgármesterhez a népkönyha czéljaira.

A siketnéma iskola karácsonya.

A siketnéma iskola az intézet növendékei részére e hó 23-án délután karácsonyfa ünnepélyt tart.

Hirtelen halál.

Özv. Erdélyi Karolyné tegnap este bekerekedett egyik ösmerősehez Emödi Károly 16. számú közrendőrhöz. Reggelre azután halvatalálták a szegény öreg asszonyt. A rendőrség, hogy a halál okát megállapíthassa felboncoltatta özv. Erdélyinét. dr. Szentpály orvos végezte a bonczolást s konstátálta, hogy belső bajok miatt halt meg a szegény öreg asszony.

Gyermek csempészs.

Rác Lajosnéól különválva élt az ura H. Hadházon. A Debreczenben lakó asszony decz. 13-án megjelent Hadházon s egy három hetes gyermeket hozott magával, egy debreczeni cseléd törvénytelen gyermekét s ott hagyta uránál. Szülei azonban visszavitték a gyermeket, mert kisült a család. Ráczné ily módon akart gyermektartási díjat megítéltetni férje zsebére.

A népkönyha megnyitása.

A debreczeni jótékony nőegylet felügyelete és vezetése mellett álló népkönyha megnyitása e hó 23-án délbén 12 órakor lesz. A városi tanácsot a megnyitáson Oláh Károly tanácsnok képviseli. A népkönyha most is a Csapó utcza volt Kovács lakatya épületében lesz.

Adomány az árváknak.

Eperjesy István könyvkereskedő ur az ev. ref. elemi iskolákba járó szegény és árva gyermekeknek karácsonyi ajándékkul leendő kiosztás végett 500 dr. könyvet küldött. — E nemes tettért a nyilvánosság előtt is köszönetet mondunk.

Siketnémák karácsonya.

A siketnémák karácsonyfájára ujabban következők adakoztak: dr. Wolaffka Nándor püspök 50 k., Dalmy László 10 k., Félégyházi János 4 k., özv. Kernaacs Gyulának 3 k., ezenkívül Eperjesy István 23 drb. könyvet küldött. E helyt nyugtazzuk az iskola alapja javára begyült újabb adományokat is, melyek a következők: Katonaiügyi es illetőségi osztály (Vetesz Béla fogalmazó gyűjtése 30 k., Miklós-utcza leányiskola I. és II. osztálya 2 k. 50 f., Nádudvar község 40 k., özv. Schenk Leoné 5 k., Zakar Sándor Hajduszoboszló 3 k., Fodor János 5 k., Santha Dezső, Tasnad 2 kor., Debreczeni Polgárikör 40 k., Csizmadia Ipartársulat 10 k., Evang. Filéregylet 40 k., 1317. sz. gyűjtőív 5 k. Fogadják a szíves adakozók a némák nevében az egyesület halás köszönetét. Füleky Pál, pénztáros.

A helyivasut r. t. igazgatósága

a legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy a testületnek és egyletek tagjainak a multban engedélyezett mérsékelt áru bérlet jegyeket megszünteti s azok helyett az erre jogosult tagoknak igazolás mellett a jövő év január hó 1-ére fűzetjegyeket a 20 drb, 2 korona ár mellett bocsájt rendelkezésükre.

Automobil közlekedés Debreczenben.

A debreczeni helyivasut igazgatósága a személyforgalom gyorsabb lebonyolítása érdekében ujtással lepi meg Debreczen közönségét. A helyi vasut igazgatósága ugyanis szombaton tartott ülésén kimondta, hogy a helyi vasut gőzmozdony járatait beszünteti és helyettük a sokkal modernebb automobil közlekedést vezetik be. Az igazgatóság már megrendelést is tett egy próba kocsiára a győri Scholze fele gyárban. A próbakocsival a közlekedést január első hetében megkezdik és ha beválik, allandóan automobil közlekedés lesz Debreczenben.

A primadona gyermeke.

A debreczeni arvaszék érdekes ítéletet hozott, B. Ruzsinszky Ilona asszony, a nagyváradi színház primadonnájának válópörében. Az arvaszék határozata, mely a lenhaju kis Laczikát a művésznő fiacskáját az édes anyjának itéli, homlokegyenest ellenkezik az aradi arvaszék döntésével, mely egy másik művészaszönyt, a Debreczenben kedves emlékü Rédei Szidit — fosztatta meg a gyermekétől. Az aradi arvaszék ugyanis azt a különös véleményt koczkaztatta meg, hogy a színésznő hivatásánál fogva nem lehet gondos anya, s a kevésbé komolyan hangzó axiomája alapján Rédei Szidi gyermekét az édesapának adta ki. A debreczeni arvaszék nem okoskodott s egyszerűen a gyermeket édes anyja Ruzsinszky Ilona gondozására bizta.

Mezőrendőri kihágás.

Egy debreczeni ügyvéd irodájában történt. Az ügyvéd ur nem volt otthon, mikor beállított oda egy pörös atyafi. Az irodában csak a segéd volt egyedül otthon.

— Kérem az ügyvéd urat.

— Nincs itthon.

— De én beszélni akarok veled.

— Ne okoskodjék. Magának az ügyvéd ur nincs itthon. Elég, ha én itthon vagyok!

— Ne beszéljen az ur, mert rögtön mezőrendőri kihágást követek el!

— Hogyan?

A sámsóni gazda, akinek a segéd ur már sok borsot tört az orra alá: amugy magyarosan kivágja:

— Hát ugy, hogy leütöm a tökö, amit maga a fejének nevez.

Szilveszteri dalestély.

A Kossuth Dalkör szilveszteri dalestélye elé nagy érdeklődéssel néz városunk hazafias közönsége. — Az estély — sikeréért a Dalkör a legmesszebb — menő munkásságot fejt ki. Az estélynek fő érdekessége a tomzsa maga a Dalkör nagy áldozatot hozott a nyere-menő tárgyak beszerzésére. Azon kívül az az elnökség czimere egyre érkezik az ajándék nyere-menő tárgyak. — Egy tag egy élő malacza a lepte meg a rendezőseget bejelentettek azonkívül 1 hor-dó bort, 1 fehér faj kakast. 1 dr. 3 méter hosszú paprikás szalonát, több disz tárgyat és disz munkát. A nyere-menő tárgyak száma meghaladja a százat.

Pöstyéni kura otthon.

A pöstyéni fürdő igazgatóság oly üdvös intézkedést léptetett életbe, mely hivatva van a sok csuzellenes reklamszert csakhamar kiszorítani. Iszapját eredeti állapotban forgalomba hozza és pedig oly módon, hogy minden iszapküldeményhez 10 üveg eredeti forrasviz járul, amelynek segélyével egy 5 kgr. láda iszappal teljes házi kura végezhető. Ezen házi kurát bárki saját otthonában kényelmesen alkalmazhatja. Hogy mennyivel eredményesebb egy ilyen reális gyógykezelés a csudaszerek felett, azt már minden orvos tudja, a nagyközönség sajnos, csak saját kárán tudja meg.

Legszébb karácsonyi és újévi ajándék.

A közeledő karácsony és újév alkalmából kérem a n. é. közönséget, hogy bármennyű megrendelését mielőbb eszközölni sziveskednék. Felvételek naponta boros vagy esős időben is délelőtt 9 órától délután 4 ig Egyben felhívom a n. é. közönség szíves figyelmét Platin nagyítás, aquarell Pastel és olaj festményeimre. Bármely kis és régi kép után életnagyságban és élethűen készítek 3 nap alatt (vidékre 8 nap) művészi kivitelű Platin nagyítást kerettel 12 kor. **Balkányi Antal fényképész** Piac-u. 81. Szpecialista gyermekfelvételekben.

Ne határozzon addig

hogy mit vegyen karácsonyi ajándékot férfi ismerősének mig meg nem tekinti az alföld legnagyobb tajték pipa metsző üzletét a városházával szemben a Debreczen sörcsarnok mellett, hol határozottan a legalkalmasabb ajándékokat talál férfiak részére.

Karácsony hetében.

Elkövetkezett karácsony hete, még egy pár nap és itt van karácsony, a szeretet legszebb ünnepe. Valami változás esett, hogy az idej nem hasonlatos a multéhoz.

Nem hogy év, de egy nap alatt is változik a világ képe. Sőt meg van a története a percznek is, melyet hiába akarunk gombos-übe fűzni. Elillan, mielőtt megragadhatnók, tova tűn, mint a pára, mely láthatatlanná oszlik szét a mindenségben. Ne gondoljunk vele. Közeledik a hófehér karácsony, jönnek a csillagos szárnyu angyalok és bekérezkednek a gyerek-szobák ablakain. A hó, mely tündöklő fehérségével a mesebeli keretet szolgáltatja, még nincs. Hideg szél szalad végig az aszfaltos uton, de hó nincs még a markában, amit az ember szeme közé vágna. Pedig e nélkül fekete karácsony, melynek olyan elégedhetetlen a kelleke a havas utca, akár a trikolor színei között a fehér. De addig még változik idő. Gomelygő felhők addig járnak-kelnek, míg egyikük megszánja a didergő természetet — s fehér leplet göngyölt le a magasságból. Milyen szép is, mikor lengve ringva hull a hó... A szobában ülsz, mely szűk és nagyon egyszerű. De van egy fenyőág az asztalodon, mellette szerelmes párod és két mosolygó szemű kincsed, hanczurozó, vidám gyermeked... Igen, elvonja a földi halandó a szájától a falatot, testétől a ruházatot, lelkétől a szórakozást, csakhogy egy igénytelen zöldágra raagathasson pár szál gyermagyát és néhány csukorkát. E kis apróságon át lopta be a házába az angyalt, a megszületett isteni gyermeket, a hitet, a szeretet s ezek arany foglalatát, a boldogságot. Nem is karácsony legényembernek a karácsony. Nagy átható fényt a család érzi. Ennek a legtisztább ünnepe az. Készüljetez rá, vásároljatok, titkolozzatok, lépjetez összekötésbe az angyalokkal, boldog családapák!

Levágta a felesége haját.

Az oláh pap kikapós felesége.

(Saját tudósítoktól.)

R. László görögkeleti román lelkész ez előtt néhány évvel nősült meg. Fialtal szép leányt vett el. Kisebb aradmegyei faluba választottak meg az ifju papot mindketten odaköltöztek.

Eleinte jól éltek, később azonban az anyagi gondok ellentéteket támasztottak a házasságok között. A feleség többször panaszódott bizalmasainak, hogy férje nem ad neki ruhára való pénzt, csak annyit ad neki, a miből a szegényes kosztot előállíthatta.

Később azonban komolyabb bajok következtek. Az asszonyról beszélni kezdtek. A nevet együtt emlegették az odavaló tanító neveléssel s amint később kiderült, nem is ok nélkül. A férfi megtudta, hogy a felesége őt megcsalja. Olyan levelek kerültek a birtokába, melyekben a felesége a tanítót egyszerűen tegezi és neki egyéb igen bizalmas dolgokat mond.

Dühében haza rohant és a feleségén szörnyű bosszút állt. Kést vett elő és tőből levágta gyönyörű hosszú haját, Azt mondja, hogy szerelmes volt ebbe a hajba s azért akarta megfosztani a fekete kincstől feleségét. Azután a késsel megvágta az asszony száját és a kezét, mely védelmül emelkedett az arcához.

Az asszonyt a szomszéd paphoz menekült, akit azután leküldött gyermekéért, mert félt, hogy dühöngő férje ezt is bántalmazza. A házasságok kölcsönösen megindították a válópört, azonfelül az asszony a járásbírósnál súlyos testi sértés miatt fel is jelentette a férjét, a kit a járásbíroság a számos enyhítő körülmény figyelembevételével eított 50 korona fő- és 50 korona mellékbüntetésre súlyos testi sértés miatt és 50 kor. pénzbüntetésre becsület-sértés miatt.

SZINHAZ.

Műsor:

Hétfő: Csókonszerzett völegény (C. bérlet.)

Kedd: Serge Panine. (A bérlet.)

Szerda: A nagyzás hóbortja. (B. bérlet.)

Csütörtök: Szünet.

Péntek: d. u. Hófehérke (gyermek-előadás.) Este: Sárga csikó. (C. bérlet.)

Szombat: d. u. A kifály házassodik.

Este: Vándorlegény. (A bérlet.)

Vasárnap: d. u. Árendas Zsidó. Este: Ghetto.

A vándorlegény.

— Bemutató előadás. —

A vándorlegény, mint zenei alkotás egyáltalán nem emelkedik felül a tuczatoperettek színvonalán. Sőt Eysler ur semmi önállót, eredetét és újat nem produkál, melódia raktára olyan üres, hogy kénytelen lépten nyomon hozzáfolyamodni a máséhoz s az operett zeneszámai erősen a kölcsonkéres elvére vannak fektetve, így például a második felvonásban Straubinger belépőjének nem csak a vezetőszó lama, de a partitúrája is kevés módosítással befoglaltatik a Bányamester vezérkönyvében is. Egyebekben Zeller hatása erősen érzik az Eysler munkáján, a melynek azonban talán épen ez a legnagyobb előnye is. Ezek a kölcsönkért melódiák legalább szépek, kellemesen esendülnek, kedves emlékektől színesek.

A szöveg a West és Schnitzer czég portékája hatóságilag ugyan engedélyezett, de mégis csak vegeladásra való. Aki az olcsó hus barátja, hát igya is meg annak a hig levét.

Az előadás, az énekes személyzet derék buzgaima igazán jobb ügyhöz méltó volt. Felhő Rózi behizelgő kedvesen csengő hangját a legjobb oldaláról mutatta be, most mikor alkalmá nyílt erre, különösen első felvonásbeli belépőjénél, nem csak kecsesen játszott tanzolt, de finom művészettel énekel is. Szinpadra léptek a közönség kitüntető tapssal fogadta, gyönyörű virágajándékot kapott s énekszámait is meg kellett ismételnie.

K. Hegyi Lili is soktapsot és virágkosarat kapott. Pompás volt Iványi Antal, akit élénkege nagyon előnyös hatással volt az egész előadás menetére. Mezey Andor a czimszerepben ügyeskedett, izléses énekelőadásával különösen a második felvonásban aratva zajos tetszést. Haladásról tett bizonyosságot Püspöki Rózi s csinosan énekel Karacs Imre.

A zenekar vezénylete. Huber karmester érdeme, a kiállítás és figyelmes rendezés elismerésre méltó. A történeti hűség kedvéért feljegyezzük, hogy a tegnapi előadásra a színház nézőtéré szépen megtelt.

Sz. Z.

A Ghetto. Vasárnap este ismét nagyszabásu szinte szenzáció számba menő bemutatónak készült a színház drámai személyzete Hermannnak a kiváló hollanudus ironak ezt a husvér és élet től duzzadó alkotását adják. A minden készletében élethűségtől lüktető mű óriás feladatokat ró az előadó személyzetre. A nagyszabásu vezető szerepet Sebestyén Géza viszi továbbá Arday Ida, Mensáros Margit, Csiky László, Klenovits és Faragó jutottak nagy koncepczióju erős szerepekhez. Az előadást Makó Lajos rendezte, a tőle megszokott gondnal és körültekintéssel.

Törvényszék.

E heti büntügyi főtárgyalások.

1903. Deczember hó 21-én hétfőn főtárgyalások. Tóth Lajos s tarsa ellen, lopás büntetéseért, Lazar János ellen, lopás büntetéseért, Bakator Mihályné ellen, magánokirat hamisításért. Szabó Lidia ellen, lopás büntetéseért.

Ugyanaz nap az I-ső tanács előtt felebbviteli ügyek nyilvános tárgyalásai vétségek és kihágási ügyekbe.

Ugyanaz nap még ítélethirdetések is. Deczember hó 22-én kedden főtárgyalások. Grósz Menyhért ellen, lopásbüntetése. Agárdi Samuelné ellen, lopás büntetése. Kóródi Mihály ellen, lopás büntetése.

II. Ugyanaznap a II. k tanács előtt főtárgyalás Soós Zsófia ellen, — lopás büntetése, Sebestyén Gábor ellen, — hatóság elleni erőszak büntetése, ifj. Balogh Sándor ellen, — súlyos testi sértés büntetése, Müller Gyula ellen, — osztály elleni izgatására.

I. Deczember hó 23-án szerdán főtárgyalások. Berki György ellen, — magánlak sértés büntetése, Grünstein Cili ellen, — sikasztás büntetése, Nagy István ellen, — súlyos testi sértés büntetése, Gyökös Zsuzsanna ellen, — lopás büntetése.

Milyen legyen a jó férj?

Lakonikus rövidséggel így válaszolnék a kérdésre: Olyan, mint az enyém!

A ki tehát egy ilyen mintaférje akar szert tenni, az a következő tizparancsolat szerint nevelje „házi-zsarnokát”:

1. Én vagyok a te háznak teljhatalmu kormányzója, a ki nem töröm beavatkozásod, sem a gyermekszobában, sem a konyhában, sem pedig az éleskamrában.

2. Ne legyenek neked titkaid én előttem, szived, lelked, no meg különösen pénztárczád mindég nyitva legyenek előttem.

3. Ne használd fel szalmaözvegyi állapotod tiltott szórakozásokra.

4. Emlékezzél meg feleséged születés- és nevenapjáról s más hasonló alkalomokról, hogy azokat ajándékkal megszenveljed!

5. Tiszteld parancsaimat, hogy hosszú életű legyen a béke hazánknál, melyet az én jóvoltamból élvezel.

6. Ne forgasd gyakran a 32 levelű bibliát s ne nézz mélyen a boroskancsó fenekére.

7. Ne kívánd viselni a nadrágot a háznál, mert kísérleteid ugys hiábavalóknak bizonyulnának s hiúságod esetleges pillanetnyi diadalát drágán fizetened meg.

8. Ha a szakácsné itt hagy, ne fektess nagy súlyt az étkezésre, — hiszen nem azért élünk, hogy jól együnk!

9. Kártya-nyereség s vesztegetés illetőleg, ne mondj be életpárodnak hamis számadatokat.

10. Felebarátod házáat, szolgáját, ökrét, szamarát bátran kívánhatod s beszerzésére törekedhetsz, — csak feleséged tekintsd úgy, mint szemednek diszpédányát, kinél szebbet s jobbat kiánnod sem lehet.

Egy asszony.

Egy urinó titokzatos halála.

Gyilkos férj.

Arad, decz. 20.

A radnai járásban, közvetlen Soborsin mellett fekszik Vinyest község. Igénytelen kis falu, amelynek viszonyai szinte kizárják

azt, hogy szenzáció történhessék falai közt és most is egy olyan eset tartja izgalomban lakóit, mely ha jelentőség dolgában nem is, a lényegében fölér a gyulai drámával. Csak az a különbség a kettő között, hogy itt a férfi a bűnös és a nő az áldozat. Egy, a román intelligenciához tartozó család tragédiájával foglalkozik az alábbi eset, melynek részleteiről a következő hírek érkeztek hozzánk:

Az aradi királyi ügyészség táviratot kapott a soborsini csendőrségtől, amelyben azt a jelentést teszi az őrs, hogy Vinyesten tegnap este váratlanul elhunyt Onda Isztimiéné született Bugyisán Floricza, földbirtokos felesége, még pedig igen gyanús körülmények között. Az asszonyt ugyanis mintegy tíz nappal ezelőtt súlyosan megverte a z u r a. úgy, hogy az eszméletét is elvesztette, a szenvedéstől, a kegyetlen ütlegek hatása alatt. Ondané azóta folyton belső fájdalmakról panaszkodott és tegnap este, tizednapra az eset után, meghalt. A dolog nagyon gyanusnak tűnt fel dr. Bragyán Atanáz járási orvos előtt, aki megvizsgálta a halottat és vizsgálata eredményeképp megtagadta az eltemetési engedélyt. Azonnal jelentést tett észleleteiről a hatóságnak, állítván, hogy a beállott halál oka nem lehet más, mint tetleges bántalmazás következménye. Egyben hivatalos bonczolást kért, amelyet el is rendeltek, s annak fogantatására Aradról kimennek a helyszínére Szakolczay Lajos kir. alügyész és dr. Auszterveil László törvényszéki orvos.

Ezt a házasságot, mely ilyen tragikusan végződött, szintén a romantika vezette be. Onda Isztimie és a felesége szerették egymást, de csak óriási akadályok leküzdésével lehettek egymásé s mikor végre a boldogságban egyesültek, akkor közibük állott az egyenetlenség, az örökös perpatvar démona, mely teljesen megrontotta életüket. A különben vagyonos és intelligens ember még a legszükségesebb kiadásokat is megtagadta a feleségétől, aki közönséges parasztmódra volt kénytelen dolgozni, csak hogy a magára valót megkeresse.

A férj utóbb iszákoskodni kezdett s nem tartozott a ritkaságok közé az sem, hogy részegen hazabotorkálva, alaposan megverte otthon az asszonyt. Így történt legutóbb is s ez a kis kaland a feleségnek az életébe került.

A hivatalos bonczolás fogja megállapítani, hogy Onda Isztimie ütlegei mennyivel rövidítették meg a felesége életét, s amennyiben a vizsgálat adatai megerősítik dr. Bragyán Atanáz föltevését, akkor a férjet, mint gyilkost viszik be az aradi törvényszék börtönébe.

A nőgyelet a szegényekért.

— Az adományok nyugtázása. —

Weszprémy Zoltánné és Csanak Józsefné urnók gyűjtése: Muraközy Lászlóné 2 k. Muraközy Róza 1 k. Berlini Viktoria 1 k. Bészler és Dávid 1 k. Kéki és Polgár 1 k. Márkus 2 k. Lovass és Ladányi 1 k. Pongrácz Géza 3 k. Vecsey Viktor 10 k. Kovács Gyula 3 k. Witt Adolf 2 k. Dr. Reichard Manó 2 k. Horváth András 2. kor. Shvarcz B. 2. k. Sesztina Lajosné 6 k. N. N. 40 fil. Zeisler Aladár 2 k. Szabó Sándorné 4 k. Szabó Mikósné 4 k. Vecsey Zoltánné 4 k. Márton Gyula 2 k. Dr. Szöllös Dezső 4 k. Szunyoghy Sándorné 4 k. Frank Rezső 2 k. Lusztig Károly 5 k. Váray József 2 k. Dr. Fejérmé 3 k. Rener Zsigmond 2 k. Mihalovits Jenő 4 k. Nemes Gábor 1 k. Grünfeld Adolf 1 k. Fekete 2 k. Kiss Albertné 4 k. Richl J. Z. 4 k. Blau ékszerész 3 k. Killer Ede 4 k. Havasné 1 k.

Dr. Szücs Gézáné 3 k. Katz Heilmanné 3 k. Szöllösi Ferenczné 2 k. Halmágyi Sámuel 3 k. Neuman M. 5 k. Szántó Győzőné 3 k. T. D. 1 k. Riesz Lipót 2 k. Katz Lajos 4 k. Dr. Burger Péterne 2 k. Kaszanyitzky Endréné 4 k. Weisz Berta 1 k. Janatka Alajosné 2 k. Fischer Adolf 2 k. Félegyházy János 2 k. Sümeghy 1 k. Darvas testvérek 4 k. Csanak Jánosné 4 k. Csanak Józsefné 4 k. Weszprémy Zoltánné 4 k. Leszkay Ferencz 4 k. Czégely Ferenczné 4 k. Özv. Steinberger Gyuláné 4 k. N. N. 20 f. Nánássy Lajos 1 k. Shvarcz butoros 2 k. N. N. 1 k. Dr. Gápar Gézáné 2 k. Markovics Iona 2 k. Kent 2 k. Schmidt Soma 2 k. Hönig 2 k. N. N. 40 f. Dr. Kun Mihály 2 k. Schütz Jenny 2 k. Boros Oszoné 2 k. N. N. Dr. Losonczyné 2 k. Pongrácz Gyuláné 5 k. Béressv Sámuelné 5 k. Szalay Józsefné, 4 korona, Hutflesz 1 korona, N. N. 1 korona, Szélné 2 korona, Özv. Csoka Sámuelne 2 k. Kerekes 2 k. Rázsó Gyuláné 4 k. Lajszay Ferenczné 4 k. Bernáth Kalmánné 4 k. N. N. 40 f. Szabó Mihály 10 k. Bay 40 f. K. Tóth Kalmánné 5 k. Göczei István 40 f. Trigalszky Emil 1 k. Török Sámuelné 2 k. Sztancsekne 2 k. Póka Kázmérené 2 k. Stark Mártonné 1 k. Potorán Istvánné 2 k. Kovács Károly 2 k. Gara Alajosné 2 k. dr. Brunner Lajosné 4 k. Géger Simonné 4 k. Munch Gusztáv 4 k. Hartstein Sámuelné 4 k. ifj. Tóth Ferencz 2 k. Ran és fia 4 k. Tóth Gyuláné 4 h. Maier Ottóné 2 zsák krupli. Összesen 282 k. 20 fillér.

Budapesti árutózsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.
— Déli zárlat. —

Decz 21.

Készáru: változatlan

Buza áprilisra	7.68 - 7.79
Rozs	6.54 - 6.55
Zab	5.42 - 5.43
Tengeri májusra	5.15 - 5.16

SZINLAP.

Ma Hétfőn „C” bérletben
Csókonszerzett völegény.

Holnap A. bérletben.

Serge Panine.

Modern órák

I. magyar, angol és svájci művekkel.

Horváth Gusztáv óraművesnél.

Debreczen, Hatvan-u. 2.

Igen előnyös árak. Karácsonyi választék.

A világhirűvé vált gyémánt fekete Bramer posztó kizárólag Boros Testvérek nőidivat áruházában kaphatók. Divatos újdonságok megérkeztek. Olcsó árak. (2)

Kopir könyvek

szabadalmazott, kitehető regiszterrel (igen czélszerű) 1000 lapos 2 frt 20 kr. 500 lapos 1 frt 20 kr-ért beszerezhető Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódal
Debrecen, Kistemplombazár.

Ujnonnan átalakított divatruház.

„Menyasszonyi Kelengye“

Vászon, asztalnemű, kész fehérneműek

Téli alsó ruházat

(3)

Óriási raktára.

Debreczen sz. kir. város világítási vállalata.

I. rendű tiszta pirszén házhoz szállítva mázsánként 3 korona 60 fillér.

Megrendelhető a légszeszgyár városi irodájában Piacz-utca 81 sz.

1549—1903 vksz.

Karácsonyi és Ujévi ajándékok

jutányosan beszerezhetők.

Mindenféle zenélő művek bárminő kivételben úgy gyermekek részére is.

Kérem a n. é. közönséget raktáram szives megtekintésére, ahol mindenféle hangszer pazar választékban megismerhetők, mely érdekes és kedves ajándéknak szolgál.

Kitűnő czimbalmot három havi ingyen tanítással és jótállással.

Mindenféle hangszer javítást művészesen eszközölök. Zongora hangolást vidéken is.

Régi hangszert veszek és becsérellek.

Tisztelettel

KOMÁROMI M.

műhangszer-készítő és zongora-hangoló. József kir. herceg-utca 2. [a Bika mellett.]

Egy jó eszébe tea kedvelők, kérjétek mindentűt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylonból Valódi csak eredeti esomagban.

Főraktár Debreczenben Kontsek Gézánál.

Gyakorlati karácsonyi
ajándékul.

Vadászati felszerelések és fegyverek, korcsolyák, zománcozott, fényezett és nickel edények, vasbutorok, madárkalitkák, fürdőkádak, gyermekmosdo felszerelések, gyermekkocsik, gyermek főzőedények és konyhák, gyermekvasalók stb. Legolcsóbb beszerzési forrás és legnagyobb választék.

Tóth Gyula
vakereskedése Piacz-utca 20 és 27.

Szenzáció!**Nagy karácsonyi vásár!**

eddig még nem létezett olcsó árak mellett.

120 cm. széles fin. ruhaszövetek	39	kr.
Francia delainek	37	"
Francia flanellek	39	"
Széles tennis flanellek	15	"
Divatos pongis selymek	65	"
Blouz selymek	45 és 55	"
Ruha zephir	17	"
Mosó bársony	45	"

Továbbá gyönyörű alkalmas ajándékcikkek: boák, csipkegallérok, selyemkendők és sálak, diszkötők, kézimunkák, divánpárnák, plüss utítakarók, legyezők, nyakkendők óriási választékban.

Bosznay J. és Társa

divatruházában, Debreczen Kossuth-u. 5.

Magyar Fém- és Lámpaáru-gyár
részvénytársaság gyári raktára
Debreczen, Piacz-utca és Simonffy-utca sarok.

Gyár: Budapest—Kőbányán.

Ajánlja gyártmányait:

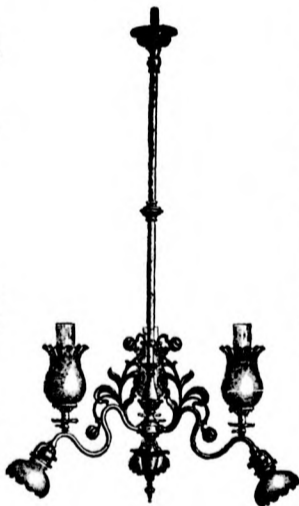
Légszusz esillárok, asztali és függő lámpákat
valamint

egyszerű lámpákat közönséges használatra.

Bronze Disztárgyakatállványok, íróasztali berendezések,
gyertyatartók stb.

a legmérsékeltebb gyári árak mellett.

Ugyanitt kapható valódi amerikai petroleum

„Király-Olaj“mely kizárólag e gyár számára gyártatik,
tisztá, szagtalan és robbanhatatlan.Helyben minden mennyiség házhoz
szállítatik.

3. kr. 1 kiló	mazsola
60 kr. 1 kiló	gyümölcs lekvár
60 kr. 1 kiló	akáczméz
30 kr. 1 kiló	dió
1.20— 1 kiló	uradalmi vaj

Deutsch Albert és fia

Hatvan-u. 9.

VÁSÁROLJON**ÜGYVEDJELŐT**SORSJEGYET
1273 NYEREMÉNY**20.000** KOR.
ERT.KERÜL KISORSOLÁSRA
és (EGY)KORONÁÉRT**10.000** KOR.FÖNYEREMÉNY NYERHETŐ
SORSJEGYEK MINDENÜTT KAPHATÓK

KEZELŐSÉG: VIII. NAGYFUVAROS-UTCA 125.

HUZÁS: 1903 DECEMBER 31.

Az általam legpontosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszertárakban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 kr.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

Tóth Béla gyógyszertára és illatszerraktára
DEBRECZENBEN (Tisza palota.)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostávtól szemben.